

HC-001-001531

Seat No. _____

B. A. (CBCS) (Sem. V) Examination

May / June – 2017

Sanskrit : Paper-XIII

(Arthashastra & Dharmashastra)

(New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001531

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચન/Instructions :

- (૧) પ્રશ્નપત્રમાં કુલ ૫ પ્રશ્નો છે.
(1) There are 5 questions in question-paper.
(૨) બધા પ્રશ્નોના સરખા ગુણ છે.
(2) All questions contain same marks.

૧ નીચેના ચાર શ્લોકોમાંથી કોઈપણ બે શ્લોકોનો આવશ્યક સમજૂતિ સાથે અનુવાદ કરો : ૧૪

1 Translate with necessary explanation any two of the following four verses : 14

(૧) ન કન્યાયાઃ પિતા વિદ્વાન્ ગૃહણીયાચ્છુલકમણ્વપિ ।
ગૃહણચ્છુલકં હિ લોભેન સ્થાન્નરોઽપત્યવિક્રયી ॥

(૨) યત્ર નાર્યસ્તુ પૂજ્યન્તે રમન્તે તત્ર દેવતાઃ ।
યત્રૈસ્તાસ્તુ ન પૂજ્યન્તે સર્વાસ્તત્રાફલાઃ ક્રિયાઃ ।

(૩) વૈવાહિકોઽગ્નો કુર્વીત ગૃહ્યં કર્મ યથાવિધિઃ ।
પચ્ચયજ્ઞવિધાનં ચ પંક્તિં ચાન્વાહિકીં ગૃહી ॥

(૪) યસ્માત્રયોઽપ્યાશ્રમિણો દાનેનાન્નેન ચાન્વહમ્ ।
ગૃહસ્થેનૈવ ધાર્યન્તે તસ્માજ્જ્યેષ્ઠાશ્રમો ગૃહી ॥

૨	ધર્મશાસ્ત્રના ઉદ્ભવ અને વિકાસ વિશે ચર્ચા કરો.	૧૪
2	Explain the origin and development of 'ધર્મશાસ્ત્ર'.	14
અથવા/OR		
૨	શ્રુતિ અને સ્મૃતિ વચ્ચેનો ભેદ સ્પષ્ટ કરી સ્મૃતિઓનો વેદ તથા ધર્મશાસ્ત્ર સાથે સંબંધ સવિસ્તર ચર્ચો.	૧૪
2	Explain the difference between શ્રુતિ: and સ્મૃતિ and discuss in detail the relation of સ્મૃતિ's with વેદ and ધર્મશાસ્ત્ર.	14
૩	વસિષ્ઠસ્મૃતિ અને નારદસ્મૃતિનો પરિચય આપો.	૧૪
3	Explain and introduce the 'વસિષ્ઠસ્મૃતિ' and 'નારદસ્મૃતિ'.	14
૪	મનુસ્મૃતિની શૈલી પર નોંધ લખો.	૧૪
4	Write note on the style of 'મનુસ્મૃતિ'.	14
અથવા/OR		
૪	મનુસ્મૃતિ અધ્યાય-૩ના આધારે વિવાહના પ્રકારોની સમીક્ષા કરો.	૧૪
4	Discuss the types of marriage according to the third chapter of મનુસ્મૃતિ.	14
૫	નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો :	૧૪
5	Write short notes on any two of the following :	14
	(૧) નારીગૌરવમ્ ।	
	(૨) શ્રાદ્ધવિધિ ।	
	(૩) કુલનાશ-કુલઉન્નત્યા: કારણાનિ ।	
	(૪) મનુસ્મૃતિનો રચનાકાળ.	
	(4) Time of મનુસ્મૃતિ:.	